

Opinia ZIPSEE

ZMIANY W DYREKTYWIE WEEE PRZYJĘTE PRZEZ PARLAMENT EUROPEJSKI

Parlament Europejski przyjął propozycje zmian w dyrektywie w sprawie zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego. Zmiany te, o ile zostaną ostatecznie zaakceptowane przez kraje Unii Europejskiej, będą miały ogromne konsekwencje dla naszych firm z branży RTV i IT. Poniżej przedstawiamy opinię Związku Importerów i Producentów Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego (ZIPSEE) w tej sprawie.

Parlament Europejski przyjął poprawki do nowelizowanej dyrektywy w sprawie zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego. Zaproponowane zmiany idą w dwóch kierunkach.

Z jednej strony wprowadzają ostrzejsze obowiązki dla wprowadzających sprzęt, szczególnie w zakresie ich odpowiedzialności oraz poziomu ponownego użycia e-odpadów. Z drugiej strony mają na względzie ograniczenie obciążeń administracyjnych nałożonych na przedsiębiorców oraz walkę z nielegalnym eksportem e-odpadów do krajów trzeciego świata.

W kluczowej dla funkcjonowania systemu gospodarki użytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym kwestii, a mianowicie ustalenia sposobu obliczania obowiązkowych, minimalnych poziomów zbiórki odpadów, posłowie przychylni się do propozycji, aby poziom ten obliczać w stosunku do ilości odpadów pojawiających się na rynku. Trudno znaleźć jednak racjonalne uzasadnienie dla takiej właśnie metodologii. Proponowany pierwotnie

przez Komisję Europejską sposób liczenia uzależniony od ilości sprzętu wprowadzonego do obrotu w latach poprzednich jest, w opinii ZIPSEE, znacznie bardziej czytelny. Oczywiście nasze zastrzeżenia budził zaproponowany wstępnie poziom, który dla krajów nowej Unii Europejskiej oznaczał brak technicznych i logistycznych możliwości zrealizowania.

Foto: Jacek Zysk

Parlament Europejski przyjął propozycje zmian w dyrektywie w sprawie zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

W krajach takich jak Polska, gdzie niezbędna w procesie zbiórki zużytego sprzętu infrastruktura techniczna oraz, co jeszcze ważniejsze, świadomość społeczna jest dopiero na etapie stopniowego budowania, zbiórka na poziomie 65% średniego wprowadzenia z lat poprzednich oznaczałaby ogromne obciążenie dla firm, które przynajmniej część kosztów z tym związanych musiałyby przenieść na konsumentów. Dlatego też ZIPSEE od początku procesu konsultacji przedmiotowego projektu proponuje wprowadzenie poziomu obowiązkowej zbiórki w 2016 roku na poziomie 45% przy jednoczesnym stopniowym dochodzeniu do tego progu począwszy od 2013 roku.

Odrębnym problemem jest, określony na poziomie 5%, obowiązkowy limit ponownego użycia zużytego sprzętu. Szczytny cel przyświecający europarlamentarzystom, jakim niewątpliwie było ograniczenie ilości odpadów i zwiększenie wykorzystania surowców wtórnych, nie może przysłańać kwestii bezpieczeństwa konsumentów. Z zaproponowanym obowiązkiem łączą się bardzo istotne pytania ze strony producentów sprzętu. Kto weźmie odpowiedzialność za bezpieczeństwo takich właśnie zużytych urządzeń, które trafiają do ponownego użycia? Dlaczego wbrew europejskim tendencjom do wdrażania zasad efektywności energetycznej mamy na siłę korzystać ze sprzętu, który będzie bardzo energochłonny? Kto podejmie się kosztownej usługi serwisowej takich urządzeń? Według naszej opinii, należy wprowadzić obowiązek ponownego użycia, ale nie określać aż tak wysokiego jego poziomu, a jednocześnie wprowadzić zachęty ekonomiczne dla zwiększenia popularności odzysku surowców wtórnych z e-odpadów. Z całą pewnością efektywna gospodarka surowcami wtórnymi połączona ze skutecznym systemem zbiórki

zużytego sprzętu, który jest zastępowany nowym, efektywniejszym energetycznie, będzie nie tylko bardziej opłacalna ekonomicznie, ale również środowiskowo.

Parlament Europejski proponuje również, aby koszty gospodarki użytym sprzętem w zdecydowanej większości ponosili producenci sprzętu, zgodnie z zasadą „zanieczyszczający płaci”. Jednakże trzeba pamiętać, iż w całym cyklu życia produktu wiele podmiotów odgrywa istotną rolę. Najistotniejszym w nim ogni-

ZIPSEE jest związkiem pracodawców, zrzeszającym 13 czołowych firm z branży RTV i IT zarówno producentów, jak i importerów sprzętu elektronicznego i elektrycznego. W ramach ZIPSEE działają trzy komitety zadaniowe: Komitet ds. WEEE, zajmujący się problematyką związaną z obowiązkami wynikającymi z ustawy o zużytym sprzęcie elektrycznym, Komitet ds. praw autorskich, którego zadania związane są z czynnym śledzeniem prac legislacyjnych w zakresie ustawy o prawach autorskich i prawach pokrewnych oraz wszelkich innych uregulowań prawnych obejmujących zagadnienia ustawy i reagowanie na wszelkie zmiany mogące niekorzystnie wpłynąć na działalność biznesową branży, oraz Komitet ds. ceł na aparaty i kamery cyfrowe.

wem są właśnie konsumenci, którzy muszą być świadomi i odpowiedzialni. Producent powinien stworzyć efektywny mechanizm zbiórki zużytego sprzętu, ale to konsument musi być świadomy, że wyrzucenie starego telewizora czy lodówki do lasu jest niedopuszczalne i szkodliwe również dla niego. Producenci są obłożeni już wieloma obostrzeniami w zakresie ograniczania szkodliwych substancji w sprzęcie i przy jego produkcji, a przy jego projektowaniu muszą spełniać wymogi eco-design. Nieuzasadnione wydaje się nam zrzucanie pełnej odpo-

wiedzialności za zużyty sprzęt tylko i wyłącznie na przedsiębiorców. Zamierzony efekt, ograniczenia ilości odpadów trafiających do środowiska, uzyskamy jedynie w zgodnym współdziałaniu wszystkich stron, od producenta sprzętu począwszy, poprzez administrację publiczną, szczególnie na poziomie samorządowym, a na konsumencie skończywszy.

Z uznaniem należy przyjąć wolę Parlamentu o ograniczeniu obciążeń biurokratycznych, które spoczywają na producentach sprzętu. Ujednolicenie sprawozdawczości i procedur rejestracyjnych jest zdecydowanie krokiem w dobrym kierunku. Jednak z punktu widzenia przedsiębiorców ważne jest, aby te działania zostały rozszerzone na pozostałe regulacje środowiskowe i doprowadziły do maksymalnej synchronizacji

obowiązków wynikających z poszczególnych regulacji prawnych dotyczących gospodarki różnego rodzaju odpadami.

Unia Europejska powinna mieć świadomość, iż regulacje środowiskowe muszą iść w parze z troską o odpowiedni poziom rozwoju gospodarczego i technologicznego. Kolejne zmiany w istniejących regulacjach nie mogą nakładać na przedsiębiorców nadmiernych obciążeń, aby nie ograniczyć, poprzez takie działania, nakładów inwestycyjnych w tworzenie nowych miejsc pracy oraz prace nad nowymi, innowacyjnymi rozwiązaniami technologicznymi.

Więcej informacji:

Michał Kanownik, ZIPSEE

michal.kanownik@zipsee.pl

<http://www.zipsee.pl>